

Cântec de prieten

ANTHROPOS ON TUT ISHI CAI MEMNES AEI

*Nu uita niciodată că ești om
(Filemon 361-262)*

De-a pururi, despre MAÎTRE **Valeriu Filimon** – numai de bine!

Înainte de a Pleca, mi-a scris:
Tare scurtă a fost intrarea
toamnei în frig.
M-a zdruncinat. Credeam că va fi
o toamnă lungă.
Ne-a păcălit calendarul.
Ostenelile cred că sunt egale.
Pe zi ce trece simt că-mi pierd
voioșia și forța.
Gândurile mele frumoase se pierd
pe drum colbuit.
E presimțirea înghețului deplin.
Nu mai pot isprăvi scrisa.
Sunt ostenit de neputința mea
ispravnică.
Chinurile mele sunt testament.
N-am ucis, n-am furat, n-am hulit,
n-am mințit.
Dară se adunară toate vinovățiile
în mine.
Sunt trist.
Dară cu bucurie încerc să salvez ce-a
mai rămas din mine.

...Despre personalitatea lui Valeriu Filimon, despre profunzimea preocupărilor sale literare, despre străluminarea sufletului său nu poți vorbi decât forjându-ți slovele prin inimă, al-

cătuind, imaginar, un spectru de fur-tuni vulcanice, în clocot de ruguri flo-rale, în care **MAÎTRE** să se citească pe sine, discret și abraș, asemenea ale-sului damnat, rostuit cu tragism să-și poarte crucea destinului sub forma unui cântec de-amar, surupat în ape slănice:

*În fiecare trup
un înger al Noptii Eterne
stă la pândă...*

*A muri e o înaltă datorie
față de naștere.*

*Numai Poetului
îi este dată viața ca fulger nedatat
străluminând stejaru-n cuta frunții...
Rătăcitorului prin Nopti
pecețile de pași ai minții
le poți afla
pe zăriștea omătului hârtiei.*

Valeriu Filimon, *universita-rul* de mai târziu, «vede lumina vie-ții pământești la 12 octombrie 1931, în Slănic Moldova, ca fiu al preo-tului Clement Filimon – licențiat al Facultății de Teologie din Cernăuți, ziditor al bisericilor din Slănic-Băi (1929) și Slănic-Cerdac (1932), preot militar pe frontul de Est, ulte-rior preot-maior la Regimentul de Gardă Regală și, după desființarea clerului militar, preot paroh la Bise-rica Mihai-Vodă din București, cti-toria Voievodului Mihai, unde a slujbit până în 1985, când Casa Domnului de pe Uranus a fost pri-begită, la ordin tovarășesc....» Ori-ginea familiei dinspre tată se sume-țește cu „antemergătorul“ Ioachim Filimon, născut la Blăgești, în 1879, și hirotonit preot, în 1904, la bise-rica parohială „Cuvioasa Parasche-va“ – ctitorie a căminarului Angheli Vali, popăsuat pe meleaguri mol-dave tocmai de la Constantinopol...

«Mama sa Zoia, învățătoa-re, va sluji învățământului românesc cu gradul I și „gradul de merit“. În

perioada bucureșteană a fost direc-tor-adjunct la Liceul *Aurel Vlaicu*, apoi directoare a Școlii Generale de Fete nr. 26.

Ambii părinți sunt copii de învățători. Străbunicii după mamă și după tată – învățători. Străbunicul după bunica maternă nu a fost altul decât Pandele Iancu, șeful gărzii lui Cuza.»

...Eu l-am cunoscut în toamna anului 1976, la una dintre întrunirile **Societății literare „Re-lief Românesc“**. Ne-am împrietenit „din prima“! Nu știam că-i voi fi student... Și, mai ales, **Prieten!** Am descoperit cu stupeoare că avem ră-dăcini comune. Și asta explică mul-te! Pe-atunci încă mai merita să fii tânăr și să îngenunchezi la nălucirea vreunui vers de pripas, încă nescris, din motive de foame... Ne-am des-părțit, mai apoi... Eu mă reîntor-ceam pe meleaguri troțușene, să fac apostolat, el rămânea în „turcitol București“ (al *Cezarului*) să lupte cu absurdul care ne învenina exis-tența. Cele peste 120 de scrisori cu care m-a onorat Domnia Sa stau mărturie întru cele afirmate mai sus. Și-a făcut un crez din a-și apăra ideile cu argumente diamantine și cu credința în Dumnezeu. S-a bătut permanent cu hidra mediocrității ie-șite la drumu' mare, și-a închinat în-veșnicirii, cu pasiune și talent, condeiul său de sincer slujitor al li-teraturii autentice. A fost un OM! Om de aleasă cultură, cu zilele și, mai ales, cu nopțile pătrunse de freamatul discret, „antimic“, al *bu-coavnelor* care-i trudeau ființarea, așa cum copilăria i-a „împletit sola-rele coșuri cu bucurii“, desigur, pe Valea Slănicului... Când s-a plinit sorocul, ne-a părăsit în luna lui iulie 2004, murmurând ca pentru sine: „Mă-ncredințez dulbinei curgătoare ca unei lacrimi de potop și trupul

meu mi-l pune-voi zălog pentru o zodie înaltă țării în care-am ziduit, precum Manole, înrodnind un rost al vieții mele. La moartea mea, voi, ape, murmurăți!; tu, codre, viforește! Voi, stele, pâlpâiți-mi lăcrimarea!... De moartea unui rost înalt mi-e sete!“

...Selectez, în continuare, din epistolele cu care mi-a bucurat, de-a lungul timpului, autoexilul de la Berzunții de Bacău, două momente semnificative întâmplare în „împărăția“ Catedrei celei de toate zilele în care și-au intersectat pașii, CV-urile și, mai ales, ambițiile, unele dintre cele mai strălucite minți ale învățământului superior românesc. Așadar, ...în zilele proxime care au urmat *Evenimentelor*, îmi scrie drept așa:

Tovarășe profesor,

Suspinații, școlit Valeriu Filimon, ăl din deal de la Blăgești, băiatul răposatului părinte, scoborât la Băi-Slănic Moldova, scoborât apoi pe Dâmbovița, vă solicit un timbru pentru Carnetul meu de partid.

Tovarășe profesor, să nu te răzi, căci eu nu răd.

Este pentru primași dată când exist serios! La ultima ședință am cam lipsitără. Dar am fost bolnavior; bietul de mine, de tuse măgărească.

Când, pe 19 decembrie, deci după 15 ale aceleași luni, după ce se petrecură tărbăoiul TOKEȘ la Temeșvar; a lu' Dodu a ținut, tovarășe, o ședință de catedră.

Și ne ziseră (în triplă calitate):

1 – de șef de catedră;

2 – de decan;

3 – de membru al câcâului la al 14-lea Congres.

Domnilor colegi,

La cursuri și la seminarii să creați posibilitatea de a da un citat din lucrările tov. Nicolae Ceaușescu. Iară eu, ca Bulă, ridic două dește și întreb, stupid:

-Tov. Profesor, dacă eu predaui la cursul de Poetică Mitul cavernei, unde bag citatul?

Ion Rotaru a hăhăit! Ceilalți s-au îngălbenit și Dodu s-a înnegrit...

După ședință, IVȘ l-a sfătuit să-l anunțe pe căpitanul Ureche (ce nume predestinat!) – securistul Universității. ...Am primit un telefon. De la Ureche, firește... S-a invitat la mine pe 25, chiar de Crăciun. Pesemne, să mă „colinde“! Dar n-a mai apucat pentru că s-a întâmplat buclucul! Și uite-așa scăpai de șansa de a face un duș cu apă caldă, la rece, la Jilava!...

Nu știm ce putea pătimi Profesorul Rotaru, vecinul de peniță, vecinul de gânduri frumoase, vecinul de biruințe, vecinul de dăscălie al (Ca)Valeru(lui) Filimon... Oricum, hăhăiala sinceră și cu năduf slobozită la ceas de prigoană, spunea destule și putea să-l coste mult...

...Despre dreapta și țațoșa preumblare a **Profesorului I. Rotaru** prin fracturile sufletești ale unei lumi rău tocmită în vremea aceea, Maître Valerică, într-o altă „epistolă“, îmi spune, printre altele:

...H. a propus, de pildă, excluderea lui Ioan Alexandru – ...A fost rumoare și totală abținere. Pe Eugen Simion l-au supus unor asistențe la curs și omul s-a simțit ofensat. Bătea în masă cu tocul de la stilou și se făcuse galben ca păretele. I s-a pus în cârcă o asistență formată din Păcurariu, Paul Cornea, D. Micu și Rotaru.

Cel care a refuzat a fost Ion Rotaru.

Când vei scobori spre gărlă, o să-ți istorisesc mai multe. O istorie fără detalii e bârfă...

...Aferim! Și... fără cuvinte! Și v-am propus doar două străfulgerări de suflet cu statut de dreaptă mărturie cât hăurile cețoase ale unor cuprinderi biografice, adesea insondabile... Doi camarazi (și azi) în armia Luminii, chiar și acum când Maître Valerică nu mai este să calce lut și „cuta frunții“ sale universitare exemplare rămâne, astfel, azimutul de „lumină lină“ pentru junimea literată chemată să descifreze taina Poeziei vrednic gândite și ospețite ca pe-„un extemporal de-nstrăinare“.

Dan SANDU

Omagiu Zilei Naționale

Iubitorii de țară și ai tradițiilor populare autentice și-au dat întâlnire duminică, 1 Decembrie 2019, la Sala Ateneu, pentru a urmări un spectacol cu adevărat înălțător și încărcat de vibrația specifică mării sărbători a Zilei Naționale a României, precum și a celor specifice sfârșitului de an.

Protagoniști au fost și de această dată membrii valorosului Ansamblu Folcloric „Busuiocul“, care, în parteneriat cu Consiliul Județean Bacău, au ținut să marcheze evenimentul printr-o succesiune de nestemate ale folclorului muzical-instrumental și cu suite de dansuri din toate provinciile românești.

Alături de numerele oferite cu generozitate de orchestră, de soliștii Georgiana Păduraru, Georgiana Tănase, Ana Dancă, Ana Lungu, Mihaela Farcaș, Ștefan Negru și Florin Popa, și formația de dansuri a Ansamblului, în coregrafia și regia artistică semnate de Petre Vlase, pe scena Ateneului au mai evoluat Grupul vocal „Flori de câmp“, cunoscuții interpreți Viorel Baltag și Zenaida Bolboceanu și, cu un moment special, îndrăgitul trio, cu un timbru aparte, alcătuit din preoții Ionuț Avram, Ciprian Ignat și Ionuț Ciobanu.

Conducerea muzicală a fost asigurată de Mihai Gherghelaș și Victor Coman, iar prezentarea i-a aparținut Georgiei Păduraru. (C. HANGANU)